

Sygn. akt II CSK 230/07

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 19 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Grzelka

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

Protokolant Anna Banasiuk

w sprawie z powództwa KMBF K. Spółki Jawnej z siedzibą

w B.

przeciwko J. T.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 19 września 2007 r.,

skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 grudnia 2006 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 7 marca 2006 r. zasądził od pozwanego J. T. na rzecz KMBF K. Spółki jawnej kwotę 238.459,73 zł z ustawowymi odsetkami.

Sąd ten poczynił następujące ustalenia faktyczne: Wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 14 listopada 2001 r., opatrzonym klauzulą wykonalności z dnia 29 stycznia 2002 r. B. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. zobowiązana została do zapłacenia na rzecz wspólników spółki cywilnej KMBF kwoty 216.061,87 zł z ustawowymi odsetkami Spółka cywilna KMBF przekształciła się w Spółkę jawną KMBF K., która weszła w prawa i obowiązki przekształconej Spółki cywilnej.

Spółka B., pierwotnie T. Sp. z o.o. miała płynność finansową do 30 września 1999 r. Po tej dacie sytuacja finansowa spółki zaczęła się pogarszać, gdyż Spółka L. zaprzestała regulować na jej rzecz należności. Spółka T. przestała płacić zobowiązania we wrześniu 1999 r. Spółka T. w dniu 7 sierpnia 2000 r. zmieniła nazwę na B. Sp. z o.o. Pozwany był jednoosobowym członkiem zarządu Spółki B.

W dniu 19 września 2000 r. pozwany złożył wniosek o otwarcie postępowania układowego. W tym czasie Spółka posiadała działkę gruntu o pow. 0,1012 ha w użytkowaniu wieczystym, piec piekarnicze i kiosk o wartości 208.297,69 zł, wierzytelności na około 3 miliony złotych, w tym od Spółki L. na kwotę 1.726.807,29 zł z tytułu wykonanych prac i kwotę 1.117.102,29 z tytułu kaucji gwarancyjnej oraz zobowiązania na kwotę około 3 miliony zł. Na koniec roku 1999 w bilansie wykazała stratę na kwotę 5.905.395,37 zł. Pozwany zapewniał, że dłużnik jest w stanie wywiązać się z propozycji układowej.

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2000 r. Sąd Rejonowy otworzył postępowanie układowe. W dniu 8 czerwca 2001 r. Zgromadzenie Wierzycieli przyjęło układ zaproponowany przez dłużnika. Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2001 r. Sąd Rejonowy w K. zatwierdził zawarty układ. Spółka nie wykonała układu. Na wniosek powoda jako wierzyciela układ został uchylony postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 10 grudnia 2002 r. Po uchyleniu układu, w dniu 15 stycznia 2003 r. pozwany złożył wniosek o ogłoszenie upadłości, uzasadniając go tym, że Spółka nie mogła wykonać zawartego układu z powodu przedłużającego się postępowania sądowego

przed Sądem Okręgowym przeciwko L. z o.o. i E. Spółce z o.o. Wyrok w tamtej sprawie zapadł w dniu 8 stycznia 2003 r., mocą którego zasądzono od L. Polska Spółki z o.o. na rzecz pozwanego kwotę 1.726.807,29 zł z odsetkami po 0,15% za każdy dzień od 15 czerwca 1999 r. i kwotę 1.117.102,93 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2000 r. i oddalono powództwo w stosunku do E.

Na dzień zgłoszenia wniosku o upadłość Spółka posiadała wierzytelności na kwotę 2.997.848,35 zł, zadłużenia na kwotę 2.916.832,07 zł oraz majątek ruchomy w postaci pieców piekarniczych o wartości 58.069,51 zł i 7 kiosków o wartości 150.227,49 zł Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2003 r. Sąd Rejonowy w K. oddalił wniosek B. o ogłoszenie upadłości, wobec braku środków pieniężnych i niemożności sprzedania majątku dłużnika. Spółka nie prowadziła działalności, strata netto za 1999 r. i 2000 r. przekroczyła sumę kapitału zakładowego oraz wszystkich posiadanych przez spółkę kapitałów zapasowych i rezerwowych.

Pozwany nie ściągnął należności od L. Spółki z o.o. Spółki L. i E. zostały zlikwidowane w dniu 24 kwietnia 2003 r. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników podjęto uchwałę o rozwiązaniu Spółki B. Spółka pozostaje w likwidacji. W sprawie działań zarządu Spółki B. prowadzone było postępowanie przygotowawcze przez Prokuraturę Rejonową w O. Postępowanie zostało umorzone wobec niestwierdzenia przestępstwa.

W dniu 28 lutego 2003 r. powód złożył u komornika wniosek o wszczęcie egzekucji wobec Spółki B. z rachunków, wszelkich praw i wierzytelności, ruchomości i nieruchomości. Komornik zgodnie z wnioskiem powoda skierował egzekucje także do wierzytelności należnych pozwanemu od Spółki L. Postanowieniem z dnia 5 lutego 2004 r. komornik umorzył postępowanie wobec bezskuteczności egzekucji.

Wysokość wierzytelności powoda, początkowa data biegu odsetek nie były kwestionowane przez pozwanego. W ocenie Sądu Okręgowego powód wykazał bezskuteczność egzekucji wobec Spółki. Pozwany nie wykazał, aby zgłosił wniosek o ogłoszenie upadłości czy wdrożenie postępowania zapobiegającego upadłości we właściwym czasie. Sąd Okręgowy stwierdził, że „właściwy czas” do wszczęcia postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 299 § 2 k.s.h. to czas właściwy ze względu na ochronę wierzyciela. Złożenie wniosku o otwarcie postępowania układowego dniu 19 września 2000 r. było spóźnione. Właściwym czasem do złożenia

wniosku o otwarcie postępowania układowego był co najmniej pierwszy kwartał 2000 r. Właściwym zaś czasem do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości był 12 marca 2001 r. kiedy biegły rewident wskazał na niezwłoczne podjęcie uchwały, co do dalszego istnienia Spółki.

Spółka wykazywała straty, nie miała środków na realizację układu. Stanowisko pozwanego, że Spółka oczekiwała na poprawę sytuacji finansowej w wyniku pozytywnego zakończenia procesu z firmą L. i wyegzekwowanie dochodzonej należności nie zwalnia członka zarządu z odpowiedzialności określonej w art. 299 § 1 k.s.h. Zestawienie zysków i strat oraz bilans Spółki wskazuje, że rok 1999 Spółka zamknęła stratą 5.905.253,65 zł. Także rok 2000 Spółka zamknęła stratą. Już więc na koniec 1999 r. majątek Spółki nie był wystarczający dla zaspokojenia wierzycieli. Spółka już w 1999 r. zaprzestała płatności zobowiązań. Pozwany nie wykazał, że mimo niepłacenia zobowiązań Spółka miała majątek o wartości pozwalającej na pełne pokrycie wszystkich jej długów, a jedynie nie dysponowała płynną gotówką, przy czym trudności te miały charakter przejściowy i krótkotrwały.

Sąd Okręgowy nie podzielił opinii biegłego z zakresu analiz ekonomicznych W. W., że sytuacja finansowa spółki uzasadniała wszczęcie postępowania układowego we wrześniu 2000 r. gdyż wtedy Spółka trwale zaprzestała płacenia długów. Zdaniem Sądu stanowisko biegłego jest oderwane od rzeczywistej sytuacji Spółki i w znacznej części opiera się na teoretycznych rozważaniach, nie znajdujących uzasadnienia w materiale dowodowym. Spółka nie prowadziła działalności operacyjnej i nie miała żadnych przychodów. W tej sytuacji nie mogła przystąpić i nie przystąpiła do realizacji zawartego układu.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany nie wykazał także, że pomimo niezgłoszenia upadłości oraz niewszczęcia postępowania zapobiegającego upadłości powód nie poniósł szkody. Brak szkody po stronie wierzyciela w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. należy rozumieć w ten sposób, że wierzyciel nie ponosi szkody w przypadku, w którym zadłużenie Spółki wobec wierzyciela nie może być pokryte z jej majątku, nawet wówczas gdyby postępowanie upadłościowe lub układowe zostało wdrożone we właściwym czasie. Zwłoka pozwanego w ogłoszeniu upadłości czy wdrożeniu układu spowodowała bezpośrednią szkodę,

ograniczając możliwość realizacji roszczenia dochodzonego przez powoda. Działania pozwanego nie prowadziły do poprawy sytuacji finansowej Spółki, gdyż nie dochodził swoich należności od wszystkich dłużników i nie prowadził działalności produkcyjno – usługowej przynoszącej dochody.

Apelację pozwanego od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny oddalił wyrokiem z dnia 12 grudnia 2006 r. Sąd Apelacyjny uznał za niezasadny zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 299 § 1 k.s.h. w zw. z art. 365 k.p.c. Formułując ten zarzut pozwany podniósł, że powodem w niniejszej sprawie jest KMBF K. Spółka jawna, a w wyroku z dnia 14 listopada 2001 r. Sąd Okręgowy w B. zasądził od B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz powodów [...] – wspólników spółki cywilnej KMBF Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowo – Usługowego kwotę 216.061,81 zł z odpowiednimi ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym. Temu wyrokowi nadana została klauzula wykonalności i w ten sposób wspólnicy wymienionej w wyroku spółki cywilnej uzyskali tytuł egzekucyjny. Prowadzona przez nich egzekucja okazała się bezskuteczna. Obecnie wierzycielem i powodem w niniejszej sprawie jest KMBF K. Spółka jawna, która nigdy nie uzyskała tytułu egzekucyjnego przeciwko B. Spółce z o.o. i dlatego nie może skutecznie pozwać członka zarządu tej Spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. W ocenie Sądu Apelacyjnego strona powodowa wykazała ponad wszelką wątpliwość, że egzekucja przeciwko B. Spółce z o.o. okazała się w całości bezskuteczna i egzekucja ta dotyczy dochodzonej przez powodową Spółkę jawną kwoty. Sąd Okręgowy okoliczność tę ustalił w oparciu o potwierdzony za zgodność odpis tytułu wykonawczego, z którego wynika, że komornik stwierdził bezskuteczność egzekucji. To, że egzekucja była prowadzona przez wspólników spółki cywilnej, gdyż na nich opiewał tytuł egzekucyjny nie może skutkować brakiem odpowiedzialności członka zarządu tj. pozwanego wobec powodowej Spółki jawnej, która zgodnie z art. 26 § 4 k.s.h. powstała z przekształcenia spółki cywilnej i z chwilą wpisania jej do rejestru – zgodnie z § 5 powołanego artykułu – przysługują jej wszystkie prawa i obowiązki stanowiące majątek wspólny wspólników. Powodowej Spółce jawnej przysługuje więc również wierzytelność opisana w cytowanym tytule wykonawczym.

W ocenie Sądu Apelacyjnego złożona przed Sądem pierwszej instancji opinia biegłego z zakresu analiz ekonomicznych W. W. nie może być przydatna do dokonania przez Sąd ustaleń, czy pozwany członek zarządu może się uwolnić odpowiedzialności o której mowa w art. 299 § 1 k.s.h. Teza dowodowa, którą Sąd postawił biegłemu została sformułowana nieprawidłowo, gdyż Sąd zlecił biegłemu ustalenie okoliczności, które w oparciu o określone fakty powinny być wyłącznie przedmiotem swobodnej oceny sądu orzekającego. Ponadto Sąd zlecił również biegłemu dokonanie ustaleń, które dla zakresu odpowiedzialności członka zarządu Spółki nie mają istotnego znaczenia. Ponadto rozstrzygnięcie niniejszej sprawy nie wymagało wiadomości specjalnych i dlatego nieprzydatna – zdaniem Sądu Apelacyjnego – dla rozstrzygnięcia sprawy opinia biegłego trafnie w ostatecznym rozrachunku nie została przez sąd podzielona i wzięta pod uwagę przy rozstrzygnięciu sprawy. Zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający i jasny aby w oparciu o ten materiał dokonać istotnych w sprawie ustaleń i ocen, co Sąd Okręgowy uczynił.

Wiosek biegłego, że o czasie właściwym decydującym o terminowości zgłoszenia wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego decydowały toczące się postępowania sądowe z dłużnikami Spółki z o.o. B. Sąd Apelacyjny uznał za nie do przyjęcia, gdyż w takich sytuacjach w celu ochrony wierzyciela Spółka powinna najpierw zgłosić wniosek o upadłość i kontynuować procesy o zapłatę przez syndyka masy upadłości. Biegły w swoich zeznaniach złożonych na rozprawie w dniu 22 lutego 2006 r. wskazał że gdyby zarząd Spółki w dacie zgłoszenia wniosku o otwarcie postępowania układowego zgłosił wniosek o ogłoszenie upadłości, to powodowie doznaliby też szkody, której dotyczy pozew. Zdaniem Sądu Apelacyjnego również powyższa ocena biegłego nie dawała Sądowi Okręgowemu podstawy do przyjęcia, że pozwany udowodnił istnienie trzeciej przesłanki zwalniającej go od odpowiedzialności - że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. Biegły wskazał, że powodowie doznaliby szkody, której dotyczy pozew również wówczas, gdyby ogłoszono upadłość w dacie zgłoszenia wniosku o otwarcie postępowania układowego. Wniosek taki został złożony w dniu 19 września 2000 r. Gdyby ta data była czasem właściwym do zgłoszenia wniosku o

wszczęcie postępowania upadłościowego, to rozumowanie biegłego byłoby poprawne. Jednakże wedle prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego czasem właściwym do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości był wrzesień 1999 r. W takiej sytuacji ocena biegłego jest bezprzedmiotowa i nieprzydatna dla rozstrzygnięcia sprawy.

W skardze kasacyjnej sporządzonej w formie dwóch odrębnych pism pozwany zarzucił naruszenie art. 299 § 1 k.s.h. w zw. z art. 26 § 4 k.s.h. zarówno w brzmieniu obowiązującym przed dniem 15 stycznia 2004 r. jak i w obecnym brzmieniu oraz w zw. z art. 776 i 788 k.p.c., art. 382 k.p.c. oraz art. 328 § 2, 316 § 1, 227 i 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 299 § 2 k.s.h., art. 45 ust. 1 i art. 176 ust. 1 Konstytucji, a także naruszenie przepisów postępowania które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy: art. 278 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 382 k.p.c., art. 286 k.p.c., art. 232 zd. 2 k.p.c., art. 224 § 1 k.p.c., art. 227 w zw. z art. 391 § 1 i art. 382, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 299 § 1 k.s.h., jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu opowiadają solidarnie za jej zobowiązania. W tej sprawie strona powodowa KMBE K. Spółka jawna wykazała, że egzekucja przeciwko Spółce z o.o. w której pozwany był członkiem zarządu, prowadzona na rzecz wspólników Spółki zarządu prowadzona na rzecz wspólników Spółki cywilnej przed jej przekształceniem w powodową Spółkę jawną, okazała się bezskuteczną. Po nowelizacji kodeksu spółek handlowych, która weszła w życie w dniu 15 stycznia 2004 r. nie ulega wątpliwości, że spółka jawna powstała z przekształcenia spółki cywilnej jest jej kontynuatorką, gdyż z art. 26 § 5 k.s.h. wyraźnie wynika, że spółce jawnej przysługują wszystkie wspólne prawa i obowiązki wspólników spółki cywilnej. W konsekwencji, roszczenie, które wcześniej przysługiwało na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. wspólnikom spółki cywilnej, po przekształceniu spółki cywilnej w spółkę jawną przysługuje spółce jawnej. Zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 299 § 1 k.s.h. w zw. z art. 26 § 4 k.s.h. w obecnym brzmieniu oraz w zw. z art. 776 i 778 k.p.c. uznać trzeba za chybiony.

Pierwotna regulacja zamieszczona w art. 26 k.s.h. była mniej precyzyjna, co dało podstawę do wyrażania zapatrywania kwestionującego stanie się przez spółkę jawną, z chwilą wpisu do rejestru, podmiotem wszystkich wspólnych praw i obowiązków wspólników spółki cywilnej. Zapatrywania tego nie sposób jednak zaakceptować.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 stycznia 2005 r., III CK179/04, wskazał że Spółki jawne, powstałe w trybie art. 26 § 4 k.s.h. w pierwotnym brzmieniu, stawały się z chwilą wpisu do rejestru, podmiotami ogółu praw i obowiązków wspólników spółek cywilnych ulegających przekształceniu. Nowelizacja art. 26 k.s.h. w zakresie dotyczącym nabycia przez Spółkę jawną wspólnych praw i obowiązków wspólników po przekształceniu spółki cywilnej, która weszła w życie w dniu 15 stycznia 2004 r. usunęła wątpliwości jakie rodziła interpretacja tego artykułu w pierwotnym brzmieniu, tj. stanowiła niejako jego autentyczną wykładnię, a co do tego rodzaju przepisów nowelizujących przyjmuje się zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie, że mają one zastosowanie z mocą wsteczną. Sąd Najwyższy w obecnym składzie podzielił powyższy pogląd. Z tego względu uznał za niezasadne zarzuty skargi kasacyjnej co do naruszenia art. 299 § 1 k.s.h. w zw. z art. 26 § 4 k.s.h. w dawnym brzmieniu, a także art. 382 k.p.c. oraz art. 328 § 2, 316 § 1, 227 i 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez pominięcie, że powodowa spółka jawna została przekształcona ze spółki cywilnej pod rządem art. 26 k.s.h. w dawnym brzmieniu, czyli przed dniem 15 stycznia 2004 r.

Mimo powyższego, skarga kasacyjna zasługuje na uwzględnienie z uwagi na trafny zarzut naruszenia art. 299 § 2 k.s.h. Zgodnie z tym przepisem członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w art. 299 § 1 k.s.h. jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Pozwany w dniu 19 września 2000 r. złożył wniosek o otwarcie postępowania układowego. Sąd Apelacyjny aprobuje ocenę dokonaną przez Sąd

pierwszej instancji uznał, że złożenie wniosku było spóźnione. Ocena ta nasuwa wątpliwości ze względu na istotną sprzeczność. W jednym miejscu uzasadnienia wyroku Sąd Okręgowy wskazuje, że właściwym czasem do złożenia wniosku o otwarcie postępowania układowego był co najmniej pierwszy kwartał 2000 r., zaś czasem do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości – 12 marca 2001 r. W innym miejscu uzasadnienia Sąd stwierdza, że czasem właściwym do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości był wrzesień 1999 r. Nadto z ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego, podzielonych przez Sąd Apelacyjny zdaje się wynikać, że od 1999 r. sytuacja majątkowa Spółki, w której pozwany był członkiem zarządu, pozostawał bez istotnych zmian. Spółka ograniczyła działalność, a jej majątek odpowiadał wysokości zobowiązań, z tym że większość majątku stanowiła dochodzona sądownie wierzytelność, która ostatecznie nie została wyegzekwowana mimo korzystnego wyroku.

Sąd Apelacyjny wiele miejsca w uzasadnieniu wyroku przeznaczył na rozważania zmierzające do podważenia opinii biegłego z zakresu analiz ekonomicznych W. W., który uznał, że wniosek pozwanego z dnia 19 września 2002 r. o otwarcie postępowania układowego złożony został we właściwym czasie. Sąd uprawniony jest do krytycznej opinii biegłego, a kwestia oceny czasu właściwego do złożenia wniosku o otwarcie postępowania układowego należała do Sądu. Jednakże Sąd Apelacyjny powinien rozważyć, że wnioski biegłego nie były odosobnione. W związku z wnioskiem pozwanego, złożonym w dniu 19 września 2000 r. Sąd Rejonowy w K. otworzył postępowanie układowe, w dniu 8 czerwca 2001 r. Zgromadzenie Wierzycieli przyjęło układ zaproponowany przez dłużnika, a następnie Sąd Rejonowy układ ten zatwierdził. Zatem, jeszcze w dniu 8 czerwca 2001 r. wierzyciele uczestniczący w Zgromadzeniu Wierzycieli nie uważali wniosku o otwarcie postępowania układowego za spóźniony. Zdaje się, że układ aprobowali także wspólnicy Spółki cywilnej przekształconej następnie w powodową Spółkę jawną.

Sąd Apelacyjny ma rację, że w sytuacji, w której spółka nie jest w stanie wykonywać swoich zobowiązań, a poprawa jej możliwości finansowych zależy od wyniku procesu przeciw dłużnikowi na ogół zarząd spółki powinien zgłosić wniosek o upadłość, a proces powinien być kontynuowany przez syndyka. Jednakże

należało głębiej rozważyć konkretny stan faktyczny w rozpatrywanej sprawie. Jeżeli bowiem zobowiązania Spółki nie narastały, istniało realne prawdopodobieństwo wygrania procesu o kwotę umożliwiającą zaspokojenie wszystkich wierzycieli i nie było uzasadnionych podstaw do zakładania, że po wygranym procesie egzekucja okaże się bezskuteczną, być może wszczęcie postępowania układowego było wówczas racjonalne i nie można twierdzić, że czas był niewłaściwy. Za tym że 11 września 2000 r. był czasem właściwym do wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania układowego przemawia nie tylko opinia biegłego W. W., ale także to, że Zgromadzenie Wierzycieli przyjęło układ, a Sąd go zatwierdził.

Ostatecznie Spółka, w której zarządzie był pozwany wygrał proces lecz zaskarżonej kwoty nie udało się wyegzekwować, co spowodowało niemożność zaspokojenia wierzycieli. Jednakże tylko z faktu niewykonania układu można ex post przyjmować, że wniosek o otwarcie postępowania układowego był spóźniony. Niezwłocznie po uchyleniu układu pozwany złożył wniosek o ogłoszenie upadłości.

Dalsze zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa w związku z pominięciem opinii biegłego są za daleko idące. Jednakże wobec naruszenia art. 299 § 2 k.s.h. skargę kasacyjną należało uwzględnić.

Z powyższych względów na mocy art. 398¹⁵ Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.